

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft een aantal vragen en opmerkingen aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat voorgelegd over de geannoteerde agenda van de informele Energieraad op 18 september 2018 in Linz (Kamerstuk 21 501-33, nr. 721), het verslag van de Energieraad van 11 juni 2018 (Kamerstuk 21 501-33, nr. 716) en het Europees Klimaatbeleid 2021–2030: ETS, ESR en LULUCF (Kamerstuk 32 813, nr. 191).

De voorzitter van de commissie,
Diks

De adjunct-griffier van de commissie,
Jansma

Inhoudsopgave	blz.
I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II Antwoord/Reactie van de Minister	4

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de Informele Bijeenkomst van de Ministers verantwoordelijk voor Energie die op 17 en 18 september plaatsvindt. Deze leden hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de VVD-fractie merken op dat op de geannoteerde agenda de vrijwillige verklaring «The Hydrogen Initiative» staat, waarvan het Oostenrijks Voorzitterschap lidstaten vraagt dit te ondertekenen. In de brief van de Minister staat hierbij toegelicht dat het kabinet in het beginsel positief tegenover ondertekening van deze verklaring staat. Kan de Minister een uitgebreidere toelichting geven over deze positie ten opzichte van de verklaring? Welke kansen ziet de Minister voor de energietransitie? Kan de Minister de tekst van de verklaring naar de Kamer sturen, zodat deze daarover een afweging kan maken?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Minister in zijn brief over Europees Klimaatbeleid 2021–2030 beschrijft dat Nederland tevreden is dat met deze verordening de landgebruiksector nog beter kan bijdragen aan het bereiken van het EU-klimaatdoel voor 2030 en dat de bijdrage afrekenbaar wordt. Kan de Minister toelichten waarom deze afrekenbaarheid een goede zaak is? Op welke wijze is deze afrekenbaar?

De leden van de VVD-fractie merken op dat uit het verslag van de Energieraad van 11 juni blijkt dat Nederland samen met België en Luxemburg een verklaring heeft getekend om samen te werken bij de uitwerking van de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen. Een mooie opstap naar de grotere kopgroep binnen de EU, zo menen deze leden. Aan de Minister willen deze leden dan ook vragen hoe hierop is gereageerd door andere lidstaten. Lijkt er door deze verklaring meer beweging te komen bij andere lidstaten om aan te sluiten bij een dergelijke kopgroep?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie merken op dat het Winterpakket ter afronding komt binnen de Europese context en nu de focus naar de implementatie van de dossiers wordt verlegt. Om de energietransitie te realiseren, zijn investeringen in innovatie en onderzoek nodig. De leden van de D66-fractie vragen de Minister wat de inzet is van het kabinet in de onderhandelingen rondom het MFK en Horizon 2020 en de toedeling van deze gelden naar de klimaataanpak.

De leden van de D66-fractie vragen om inzicht in de inbreng van Nederland bij de vrije gedachtewisseling tijdens de Informele Energieraad over de onderwerpen groene waterstof, opslagtechnologie en de rol van de energie-intensieve industrie.

De leden van de D66-fractie lezen in de geannoteerde agenda dat het Oostenrijkse voorzitterschap een politieke verklaring heeft opgesteld omtrent de rol van waterstof. De leden van de D66-fractie vragen het

kabinet wanneer zij besluit of ze deze politieke verklaring zal ondertekenen. Tevens vragen de leden welke plek duurzame waterstof in deze verklaring krijgt.

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie

De leden van de GroenLinks-fractie kunnen zich vinden in de prioriteiten van de agenda van het Oostenrijkse voorzitterschap en hopen dat de ontwikkeling van broodnodige energietechnologieën dankzij dit voorzitterschap in versnelling raakt. Deze leden vragen zich af of de noordelijke provincies (Groningen, Friesland en Drenthe) nauw zijn betrokken als het gaat om groene waterstof, aangezien groene waterstof in Noord-Nederland als grote kans wordt gezien voor de economie en de energietransitie en er veel initiatieven op dit gebied zijn gestart. Betreft de Minister de noordelijke provincies zoveel mogelijk als het gaat om de waterstofeconomie?

De leden van de GroenLinks-fractie zijn kritisch op het gebruik van hernieuwbaar methaan, wat onderdeel uitmaakt van de verklaring die is voorgesteld door Oostenrijk omtrent de rol van waterstof. Methaan is een sterk broeikasgas en uiteindelijk komt bij de verbranding van methaan CO₂ vrij, ongeacht de herkomst. Daarom prefereren deze leden het gebruik van waterstof sterk boven dat van hernieuwbaar methaan. Deelt de Minister deze mening en is de Minister bereid dit ook naar voren te brengen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van voorliggende agenda. Zij hebben de volgende vragen.

De leden van de SP-fractie vragen welke initiatieven ten aanzien van waterstof er momenteel lopen. Kunnen deze worden toegelicht? Welke (subsidie-) bedragen zijn hiermee gemoeid?

De leden van de SP-fractie delen de opvatting dat de opslag van duurzame energie verbetering behoeft. Zij vragen of verder toegelicht kan worden welke rol hierin voor de Europese Commissie is weggelegd. Zit dit met name in Europese subsidies of speelt ook regelgeving een rol? Welke innovaties en initiatieven kunnen worden toegelicht? Verder vragen deze leden naar de verwachte prijseffecten van meer flexibiliteit in het elektriciteitssysteem. Meer sturen op vraag en aanbod en interconnectiviteit klinkt logisch met het oog op de wisselende beschikbaarheid van duurzame energie. Maar de leden van de SP-fractie wijzen op mogelijke negatieve neveneffecten, zoals grote afhankelijkheid en verlies van soevereiniteit van de eigen energievoorziening. Ook prijsstijgingen en onzekerheid over de energierekening verdienen alle aandacht. Deze leden vragen hier een reactie op.

De leden van de SP-fractie achten een verdere versterking van een interne energiemarkt onwenselijk. Zij zien veel mogelijkheden voor bilaterale samenwerking, meer dan nu het geval is. Wat kan niet in bilaterale verdragen worden geregeld, maar alleen in Europese wetten? De leden van de SP-fractie benadrukken het belang van regionale samenwerking, maar zien geen directe meerwaarde in Europese wetgeving op dit vlak. Zij zien hierop graag een reactie.

De leden van de SP-fractie vragen welke afspraken met buurlanden inmiddels zijn gemaakt om versneld van het Gronings gas af te kunnen.

Afsluitend merken de leden van de SP-fractie op dat het falende EU Emissions Trading System (ETS) nog steeds als uitgangspunt van het Europees klimaatbeleid wordt gezien. Zij menen dat dit niet-werkend systeem zo snel mogelijk losgelaten moet worden om beleid te kunnen implementeren dat wel in staat is de meest vervuilende industrie op tijd tot verduurzaming te bewegen.

II Antwoord/Reactie van de Minister